

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณ
กลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6

นภัศวรณ รื่นอายุ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้เป็นครูในกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 จำนวน 140 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยเก็บข้อมูลจากครูในกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ระหว่างวันที่ 10 – 13 มีนาคม 2560 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 103 คน คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheff's Post hoc comparison) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) การบริหารงบประมาณ

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 8 การเงิน การคลัง และงบประมาณ มาตรา 166 ได้บัญญัติไว้ว่า งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีก่อนนั้นไปพลางก่อน มาตรา 167 ได้บัญญัติไว้ว่า ในการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องมีเอกสารประกอบซึ่ง

รวมถึงประมาณการรายรับ และวัตถุประสงค์ กิจกรรม แผนงาน โครงการในแต่ละรายการของการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจน รวมทั้งต้องแสดงฐานะการเงิน การคลังของประเทศเกี่ยวกับภาพรวมของภาวะเศรษฐกิจที่เกิดจากการใช้จ่ายและการจัดหารายได้ หากรายจ่ายใดไม่สามารถจัดงบประมาณให้แก่หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐได้โดยตรงให้จัดไว้ในรายการรายจ่ายงบกลาง โดยต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายงบกลางนั้นด้วย (สำนักงบประมาณ, 2550 : 11)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553 ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในมาตรา 39 ได้บัญญัติไว้ว่า กำหนดให้กระทรวงได้มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในด้านของงานวิชาการ งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ไปสู่คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง จึงได้มีการปรับระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพในเชิงของนโยบาย มีความหลากหลายในการปฏิบัติ การกระจายอำนาจดังกล่าวทำให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการและเป็นไปตามหลักของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด และให้มีการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างและวางรากฐานความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาต่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความคาดหวังว่าเมื่อมีการกระจายอำนาจออกไปแล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสามารถที่จะพึ่งตนเองได้อย่างมากขึ้น เงินงบประมาณที่นำมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 8)

ในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การบริหารงบประมาณ และการรายงานผล โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้งบประมาณที่จำกัด โดยสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินงานตามเงื่อนไขการจัดการทางการเงิน ซึ่งเรียกว่า มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน โดยสถานศึกษาจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์และวางแผนงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง การคำนวณต้นทุน ผลผลิต ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต และต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต การจัดการระบบจัดซื้อจัดจ้างโดยจัดระบบและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ รัดกุม และโปร่งใส กล่าวคือ การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ จะต้องมีมาตรฐานการควบคุมงบประมาณ และการกำหนดความรับผิดชอบ

เรื่องการบัญชีและการเงิน การบริหารสินทรัพย์เพื่อให้ใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุดที่สุด การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน เพื่อแสดงความโปร่งใส ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการใช้งบประมาณ การควบคุมและตรวจสอบภายใน เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (ชูบริ ม่วงกุ่ม, 2558, น.2)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าได้นำระบบบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตาม ยุทธศาสตร์มาใช้ในการบริหารงบประมาณด้านการศึกษามาแล้ว 10 ปีแล้ว แต่การบริหาร งบประมาณพบว่ายังประสบปัญหาหลายด้าน อันที่มาจากตัวบุคคล เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ งานด้านงบประมาณของสถานศึกษาได้รับการย้าย ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการบริหารงาน งบประมาณ ทั้งนี้เกิดจากการทำงานที่ไม่แล้วเสร็จและขาดความต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ หัวหน้ากลุ่ม บริหารงานงบประมาณคนใหม่ยังขาดทักษะในการจัดการงบประมาณ จึงส่งผลเสียต่อการ บริหารงานของผู้บริหารเป็นอย่างมากเพราะว่างานงบประมาณและการเงินเป็นงานที่ช่วยสนับสนุน งานอื่น ๆ ให้คล่องตัว หากผิดพลาดจะมีผลเสียที่เห็นเด่นชัดกว่างานอื่น ๆ (ไอพี หะยีสาแม็ง, 2552, น.2) นอกจากนี้จากรายงานผลการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน ของสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานงบประมาณและการเงินของสถานศึกษามีปัญหาในการ บริหารงานงบประมาณและการเงินในสถานศึกษาที่ไม่เป็นระบบ ขาดแผนที่ชัดเจนในการกำหนด ทิศทางทางการบริหาร ไม่สามารถคำนวณต้นทุน เพื่อนำมาลงในแผนการจ่ายเงิน แผนการจัดซื้อจัด จ้างและใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คำสั่งมอบหมายงานและหน้าที่ความ รับผิดชอบ การเงิน บัญชี พัสดุ ไม่ชัดเจน ไม่ทราบระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่ จัดการทำแผนการบำรุง คูแลร์กษาทรัพย์สินของทางราชการ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า ไม่ เป็นไปตามงวดที่กำหนด และงานไม่แล้วเสร็จในปีงบประมาณ เป็นต้น เช่นเดียวกับกลุ่มโรงเรียน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น ของผู้วิจัยโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษายังประสบ ปัญหาหลายประการ ได้แก่ การวางแผนงบประมาณ การเงิน และพัสดุในสถานศึกษาไม่เป็นระบบ การคำนวณต้นทุนผลผลิตไม่สามารถคำนวณต้นทุนที่จะนำไปใช้ในแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้านการจัดซื้อจัดจ้างในการจัดระบบและขั้นตอนการจัดซื้อจัด จ้างไม่มีประสิทธิภาพ รัดกุมและโปร่งใส การเก็บเอกสารไม่เป็นระบบ หน้าที่การรับผิดชอบงานไม่ ชัดเจน การดำเนินงานล่าช้า เจ้าหน้าที่ขาดทักษะในการทำงาน จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการ ทำงาน เป็นต้น (ยูโสภ หยั้งทะเล ธวัช อภินันท์ และภูริย์ ทองย่น, สัมภาษณ์วันที่ 22 มิถุนายน 2557) และจากการศึกษาปัญหาการบริหารงานงบประมาณของครุณี จำปาทอง (2550, น.33) เรื่องความ เสมอภาคทางการศึกษา สาเหตุใหญ่แห่งความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย พบว่า ปัญหาการบริหารงาน

งบประมาณจะปรากฏอยู่หลายลักษณะและนับวันจะยิ่งขยายมากขึ้นตามภารกิจ จึงทำให้ผู้บริหารงบประมาณต้องประสบปัญหานานัปการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด กล่าวคือใช้เงินน้อยได้งานมาก ประหยัดเวลา และไม่ผิดระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข และปรับปรุงในงานนั้นๆ และเพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 จำแนกตาม เพศ และ ประสบการณ์การสอน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศและประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การสอน ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยมีขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการจัดระบบการซื้อจัดจ้าง 3) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 4) ด้านการบริหารสินทรัพย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t – test
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 จำแนกตามประสบการณ์การสอน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียน
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมา
อภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะ สถานศึกษา
สามารถบริหารงบประมาณด้านการวางแผนงบประมาณ โดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการควบคุม
การใช้งบประมาณได้เป็นที่น่าพอใจ อันเป็นผลมาจากการเห็นความสำคัญของการวางแผน
งบประมาณว่าเป็นการสร้างระบบที่จะก่อให้เกิดความมั่นใจว่า ทรัพยากรที่จัดสรรให้กับกิจกรรมที่
สำคัญ มีความครอบคลุมและครบถ้วน เพราะมีการกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน การ
บริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มี
มาตรฐานในการควบคุมงบประมาณ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชีและ
การเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2556, น.119) เรื่อง การบริหาร
งบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
พบว่า ระดับการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลสังกัด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเพราะ กระทรวงศึกษาธิการได้ทำการ
ปฏิรูปการศึกษามีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ
การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดย
การกระจายอำนาจดังกล่าว ส่งผลให้สถานศึกษามี ความคล่องตัว บริหารอย่างอิสระและมีคุณภาพ
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น โดยให้สถานศึกษามีระบบ
บริหารจัดการที่ทันสมัย อิสระ คล่องตัว และ มีความสามารถในการรับผิดชอบการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิวิศณีย์ ลอมา
(2557, น.93-96) เรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ
สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ ใจไว (2558, น.68-69) เรื่องความพึงพอใจของครูต่อการ
บริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
และจากผลการวิจัยความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะ

สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างการบริหารงบประมาณ และมีการมอบหมายงานด้านงบประมาณ โดยมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนได้รับรู้ ประกอบกับมีการวางแผนด้านการติดตามตรวจสอบการจัดเตรียมงบประมาณ และมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา บุคลากร และชุมชน เพื่อใช้ในการกำหนดงบประมาณ นอกจากนี้ในสถานศึกษาได้มีการจัดทำเอกสารงบประมาณที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวงเงินงบประมาณของแผนงาน/โครงการไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูปรี ม่วงกุ่ม (2558, น.98) เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่าสภาพการบริหารงบประมาณในโรงเรียนด้านการวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงลักษณ์ พรหมพา และสมลักษณ์ พรหมมีเนตร เรื่องการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สหวิทยาเขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงบประมาณในด้านการวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะสถานศึกษามีการวางแผนงบประมาณปฏิบัติราชการ 4 ปี และการวางแผนงบประมาณ ปฏิบัติราชการประจำปี ในการวางแผนงบประมาณมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนงบประมาณ โครงการ/กิจกรรมของ สพฐ/สพม. และได้ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และดำเนินการตาม ขั้นตอนการกำหนดแผนงบประมาณ และมีการจัดทำคู่มือ/แนวทางการจัดทำงบประมาณที่กำหนดระยะเวลาการ จัดทำค่าของงบประมาณกำหนดไว้ในปฏิทินงบประมาณ

1.2 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะสถานศึกษามีระบบขั้นตอนและวิธีจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย/ผู้จ้างตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง มีการจัดทำแผนเพื่อจัดหาพัสดุ ควบคุม บำรุงรักษา โดยการจัดซื้อจัดจ้าง จัดหาเอง หรือร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น จัดหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ กำหนดให้มีการจัดทำบัญชีพัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ถูกต้องตามระเบียบและเป็นปัจจุบัน โดยมีการจัดทำบัญชี/ทะเบียนรับ-จ่ายพัสดุแยกเป็นประเภทและมีหลักฐานประกอบทุกรายการ รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่มิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าหนึ่งลักษณะงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูปรี ม่วงกุ่ม (2558, น.99) เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่าครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับมาก เพราะสถานศึกษามีระบบขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง และวิธีจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย/ผู้จ้าง ตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง มีระบบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน

รัดกุม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ และมีคณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความรับผิดชอบ มีกระบวนการการจัดซื้อสินค้าและจัดจ้างงานที่มีคุณภาพ

1.3 ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะสถานศึกษามีการปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับกรอบวงเงินที่ได้รับ มีการวิเคราะห์กิจกรรมตามภารกิจงานที่จะต้องดำเนินงานและเบิกจ่ายตามมาตรฐานโครงสร้างสายงาน รวมถึงวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน/โครงการต่อไป อีกทั้งมีการกำหนดให้จัดทำทะเบียนคุมเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินรายได้สถานศึกษา ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และการดำเนินการเก็บรักษาเงิน การเบิกจ่าย การกำกับติดตามตรวจสอบให้ใช้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีตามระเบียบของทุนการศึกษา หรือทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการจัดทำรายงานประจำเดือนและรายงานประจำปี โดยจัดทำบแสดงฐานะการเงินตามระเบียบและข้อกำหนดที่กำหนด และจัดส่งรายงานให้กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและกรมบัญชีกลางตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูปรี ม่วงกุ่ม (2558, น.98) เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในโรงเรียนด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณอยู่ในระดับมาก เพราะสถานศึกษามีเอกสารทางการเงินบัญชีประเภทต่างๆและการลงบัญชีอย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ มีระบบอนุมัติ การตรวจสอบและกระบวนการบันทึกเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นปัจจุบัน และสถานศึกษามีหลักฐาน/เอกสารที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการอนุมัติการลงรายการทางบัญชี

1.4 ด้านการบริหารสินทรัพย์อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะสถานศึกษามีการดำเนินการจัดหาและใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของสถานศึกษาที่มีอยู่ ตามระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน และมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานของนิวิศณีย์ ลอมา (2557, น.93-96) เรื่องการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ด้านการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชูปรี ม่วงกุ่ม (2558, น.100) เรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในโรงเรียนด้านการบริหารสินทรัพย์อยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนต่องานการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษามีระเบียบและขั้นตอนที่

สนับสนุนให้เกิดการใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า และมีการลงทะเบียนข้อมูลสินทรัพย์ครอบคลุมอย่างสม่ำเสมอ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน

2.1 ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ มีขั้นตอน กระบวนการ หลักการ และข้อบ่งชี้ในการบริหารงบประมาณเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ดังนั้น ครูที่มีเพศต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวิศณีย์ ลอมา (2557, น.93-96) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและ รายด้านทุกด้าน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปี ยังมีประสบการณ์ในการศึกษางานและการปฏิบัติงานด้านงบประมาณน้อย ความรู้ความชำนาญในด้านการบริหารจัดการหรือการปฏิบัติงานอาจจะยังไม่ชัดเจน หรือขาดความเข้าใจถึงระบบการปฏิบัติ เพราะมีความซับซ้อนและหลักการที่จะต้องอาศัยความชำนาญของผู้ปฏิบัติมากพอสมควร ซึ่งความรู้ความชำนาญที่เกิดขึ้น โดยมากล้วนมาจากการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น ทำให้องค์ความรู้ที่ได้รับเป็นองค์ความรู้เดิมๆ ที่ถูกส่งผ่านมาเป็นทอดๆ จากผู้ที่มีประสบการณ์มากไปยังผู้ที่มีประสบการณ์น้อยตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวิศณีย์ ลอมา (2557, น.93-96) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีตำแหน่งต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงบประมาณของกลุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ 6 ด้านการบริหารสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์และการทดแทนสินทรัพย์เดิม โดยคำนึงถึงกรอบประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสำรวจวัสดุครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้าง เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลและจดทะเบียนคุมทรัพย์สินตามระเบียบของทางราชการ ตลอดจนกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรแต่ละประเภท เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแต่ละงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.2 ด้านการวางแผนงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา โดยครู บุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอขอจัดตั้งงบประมาณ

1.3 ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง สถานศึกษาควรมีระบบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน รัศม โปรงใส และสามารถตรวจสอบได้

1.4 ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ สถานศึกษาควรมีการจัดทำรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

1.5 ด้านการบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสำรวจวัสดุครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้าง เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลและจดทะเบียนคุมทรัพย์สินตามระเบียบของทางราชการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารและติดตามงบประมาณของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบริหารงบประมาณในสถานศึกษา เพื่อสถานศึกษาสามารถนำโมเดลมาใช้ในการปฏิบัติงาน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *แนวทางการจัดสรรงบประมาณและการบริหารทางการเงิน*. ค้นเมื่อ

22 มีนาคม 2559, จาก: <http://www.moe.go.th>.

เชวงศักดิ์ บุญแสน. (2553). *การจัดการงบประมาณเพื่อการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูบริ ม่วงกุง. (2558). *การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- ดำรงค์ โตโย. (2552). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- ทักษิณา เหลืองทวีผล. (2551). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- นิวิศณีย์ ลอมา. (2557). การบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แบบมาตราส่วนประมาณค่า. ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2559, จาก: <http://www.watpon.com/boonchom/trans.pdf>.
- ประมล ลิ้มสกุล. (2553). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- พิสมัย สุนันทน์นาม. (2554). การศึกษาสภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- วณิชรัตน์ แยมพราม. (2550). การปฏิบัติงานการเงินและสินทรัพย์ในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2556). การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 9. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศิลปากร.

วิจิตรา อุดมทรัพย์. (2552). การศึกษาการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 2. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. 3(1) 133-138.

ศิลป์ชัย อวตระกุล. (2553). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. (2550). รายงานโครงการเสริมสร้างระบบการควบคุม
และการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพประจำปีงบประมาณ 2549. นราธิวาส: หน่วยงาน
ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. นราธิวาส.

ไอพี หะยีสาแม็ง. (2552). ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขต พื้นที่การศึกษานราธิวาส. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.